

Medlemsblad från Svensk Optikerförening
– din yrkes- och fackförening

Brännpunkt

●●● Nr 1 – februari 2016

Svensk Optikerförening är en förening inom Sacoförbundet SRAT.

Svensk Optikerförening

c/o SRAT
Box 1419
111 84 Stockholm

Telefon 08-442 44 60

Fax 08-442 44 80

E-post kansli@srat.se

Hemsida www.srat.se/optiker

Styrelsen Svensk Optikerförening

(yrkesfrågor)

Ordförande:

Unni Rosengren, Stockholm
unni.rosengren@gmail.com

Ledamöter:

Mette Eriksson, Märsta
mette.eriksson@bredband.net

Thomas Lindenhäll, Örebro
thomas@lindenhall.se

Elena Moschovidou, Stockholm
moschovidou@gmail.com

Aki Määttä, Sköndal
aki.mtta@yahoo.se

Mikael Simson, Årsta
msimson@telia.com

Daniel Skogsrud, Eskilstuna,
daniel.skogsrud@home.se

Stefan Wallgren, Göteborg
stefan.wallgren@gmail.com

Adjungerade:

Julia Ahlin, Stockholm
juliaahlin@hotmail.com

Carina Lönnqvist,
carinalonkvist@hotmail.com

Förhandlare SRAT (lön, anställning)

Anders Berndt, 08-442 44 70,
anders.berndt@srat.se

Mia Axelsson, 08-442 44 76,
mia.axelsson@srat.se

En del av Saco

Ordförande har ordet

Vid senaste styrelsemötet diskuterade vi medicinskt ansvar. Det visade sig att det fortfarande finns många optiker som har tagit på sig det medicinska ansvaret utan att få högre lön för detta. Självklart ska ett större ansvar avspeglats på lönen. Detta är ju en av möjligheterna att öka sin lön. Inom vilket annat yrke tar man på sig ett utökad ansvar utan att få högre lön? Om du är medicinskt ansvarig, med utebliven löneförhöjning relaterat till just detta, bör du ta upp det med din chef och få det justerat. Att du är ensam optiker i butik och ansvaret faller automatiskt på dig är ingen anledning till att du inte skulle få höjd lön – att arbeta som ensam optiker i butik ger ett ännu större ansvar!

Jag och Anders Berndt, vår förhandlare, träffade magisterstudenterna på KI i slutet på november. Över en snabb lunch avhandlade vi frågor om kollektivavtalet, tjänstepension, lön med mera.

I mitten på januari hade vi ett givande möte med Lars Eliasson, säljchef för Direktoptik.

Vi från styrelsen lämnade nyligen remissvar på Socialstyrelsens förslag gällande rekvisitionsrätten för optiker. Nu är det återigen en väntan för att se när detta går igenom.

Är du intresserad av styrelsearbete eller vill nominera någon som är intresserad, kan du kontakta någon av våra valberedare eller någon i styrelsen (se separat notis på nästa sida).

Vi ses på årsmötet 20 mars!

Unni Rosengren

Svensk Optikerförening

Vision

Svensk Optikerförening är föreningen som arbetar för optikerns trygghet och frihet i sin yrkesroll.

Verksamhetsidé

Svensk Optikerförening ska tillvarata optikerns intressen i fackliga och yrkesrelaterade frågor. Optikern ska ges trygghet, frihet, höjd yrkesstatus och bra löneutveckling, genom att föreningen bevakar, informerar och kommunicerar med medlemmar, arbetsgivare, myndigheter, skolor och övriga berörda parter.

FRÅGA: Jag har ett barn som är under 8 år och jag skulle vilja gå ner i arbetstid, vilket jag har rätt till enligt lag. Min arbetsgivare vill att vi skriver ett nytt anställningsavtal. Måste vi verkligen göra det?

SVAR: Generellt så är det alltid bra att ha aktuella avtal som reglerar det förhållandet man har i sin anställning. Det finns dock inga krav att man gör det om man gör mindre ändringar som exempelvis lön eller tillfälliga ändringar såsom en tillfällig tjänstledighet. Löneförändringen blir ju bekräftad i och med att man fått en lönespecifikation men en tjänstledighet är bra att dokumentera skriftligt, men det behöver inte vara i anställningsavtalet.

Om din arbetsgivare vill att ni skriver ett nytt avtal så måste ni vara noga med att ni inte ändrar några villkor utan att ni är medvetna om det. Ett exempel är att om man som i ditt fall vill gå ner i arbetstid med stöd av föräldraledighetslagen så är det en tillfällig sänkning. Ni ska alltså inte skriva ett nytt avtal där det bara framgår att du har ett nytt arbetstidsmått. Då finns det en risk att det blir problem när du sedan vill gå upp i tid igen om du exempelvis har bytt chef och ert avtal är det enda som styrker din ordinarie arbetstid.

Ett annat villkor jag har varit med om att det har ändrats, är uppsägningstiden. Om du i din anställning har uppsägningstid enligt kollektivavtal så är det den skrivningen som gäller för dig. Om det nya avtalet exempelvis anger en längre tid och du skriver under, så har ni ingått ett nytt avtal med nya villkor. Var därför väldigt noga med vad du skriver under på i ditt nya anställningsavtal.

*Anders Berndt,
bitr förbundsdirektör*

GLASKLART – FRÅGESPALT
Har du några frågor som du vill ha svar på hör av dig till:
Anders Berndt, anders.berndt@srat.se
08-442 44 70

Kallelse till årsmöte

Plats: SRAT lokaler i Stockholm
Tid: Söndagen den 20 mars kl 11.30.

Program

11:30-12:30

Mingel med mat och dryck.

12:30-13:30

Inledande föreläsning av Anders Berndt om arbetstid/arbetsmiljö utifrån lag och avtal. Tid för diskussion utifrån optikerns egen verklighet; arbetsbörda, tid, rast, ansvar, kvalitetsnorm, karriärvägar med mera.

13:30-14:30

Årsmöte

Anmälan

Senast den 14 mars till Anders Berndt, anders.berndt@srat.se.

Välkommen!

Styrelsen

Vill du vara med och påverka?

Valberedningen söker efter medlemmar till styrelsen i Svensk Optikerförening. Vill du vara med i ett trevligt gäng som jobbar för våra intressen i fackliga och yrkesrelaterade frågor?

Kontakta gärna Anna-Karin Eriksson (aker75@hotmail.com) eller Sara Celador (sara@celador.se) vid intresse eller för mer information.

Daniel Skogsrud

Svensk Optikerförening finns på Facebook!

Värva en kollega!

Hjälp oss att växa och bli ännu starkare

Du får en bokcheck på 500 kr/värvad medlem.

Läs mer på www.srat.se/varva_kollega

Missa inte medlemsutskick!

Anmäl din e-postadress på MIN SIDA på srat.se

Den goda arbetsplatsen

Den senaste föreskriften från arbetsmiljöverket, AFS 15:4 som Anders Berndt berört tidigare inger visst hopp. Framförallt avsnittet om arbetsbelastning. Återstår att se hur resultatet blir i verkliga livet. Precis som Martin Luther King säger jag: I have a dream.

På den goda arbetsplatsen har optikern den tid som behövs för att för varje patient göra ett bra jobb utan att hela tiden snegla på klockan och ibland få slarva iväg det sista för att inte halka mer och mer efter.

På den goda arbetsplatsen utövar verksamhetschefen ett ledarskap som ser till att var och en vet vad som förväntas av honom/henne och överlämning av patienter går friktionsfritt, utan tjafs eller sura miner som skapar dålig stämning, extrem stress för optikern och i värsta fall kränkande särbehandling från vissa mot andra. Detta innebär också att optikern, som ofta tyvärr mer eller mindre bor i sitt undersökningsrum, kan få stå i ett hörn någon gång ibland, och prata några minuter med en kollega, utan att få höra saker som exempelvis: "har du inget att göra?".

På den goda arbetsplatsen utövas ett ledarskap, som resulterar i att optikern, som ofta har det ensamaste och mest socialt isolerade jobbet på arbetsplatsen ges möjlighet till kollegial samvaro. Det ordnas exempelvis genom ett varierat lunchschema, så att den som inte vill sitta ensam på sin lunchrast slipper det. Regelbundna optikermöten förekommer, så att man, kolleger emellan, kan dryfta optikerrelaterade spörsmål, patientfall med mera. Dessutom har man en kafferast på eftermiddagen. Den fyller många funktioner. Ett viktigt andningshål mitt i det långa arbetspasset efter lunch, en

chans att umgås med kolleger och arbetskamrater, och inte minst, man snackar optikerrelaterade saker kolleger emellan. Jag vet, då jag jobbade som optiker på den tiden man hade en fikarast.

Morgonmöten förekommer där alla träffas. Dock handlar de ofta mest om de senaste reklamkampanjerna, företagsledningens förväntningar om ytterligare ökad produktivitet hos medarbetarna mm mm.

På den goda arbetsplatsen förekommer inga klickbildningar bland personalen. Detta är också en fråga om ledarskap.

På en del goda arbetsplatser förekommer det att trivseln är så stor, och arbetskamraternas trivsel med varandra likaså, att sponstan efterwork-kvällar hålls.

Detta är bara de viktigaste exemplen på den goda arbetsplatsen. Det finns säkert många fler. Att genomföra detta kan dock på sina håll kräva en orädd verksamhetschef med mycket skinn på näsan som törs stå upp mot sina överordnade. I huvudsak handlar det om en attitydförändring hos en del företagsledningar och också mindre extremt slimmade organisationer på många arbetsplatser för att göra en del av dessa trivselskapande åtgärder möjliga.

I vårt land finns det med säkerhet arbetsplatser som i mycket uppfyller dessa ideal, men också andra där mycket återstår att åstadkomma. Jag tycker att AFS 15:4 är ett steg på vägen. Dess formuleringar borde ha funnits för länge sedan, och min förhoppning är att den kan bidra till att åtminstone en del av dessa tankar blir verklighet.

I have a dream!

Mikael Simson
Foto: Stefan Bohlin

Kollektivavtal

Vad innebär det?

Ett kollektivavtal är ett skriftligt avtal mellan en arbetstagarorganisation och en arbetsgivarorganisation/enskild arbetsgivare om de anställningsvillkor som ska gälla på arbetsplatsen. Kollektivavtalen på optikerns arbetsmarknad är till för att reglera denna utifrån de särskilda förutsättningarna som råder inom branschen. Ett kollektivavtal är till stor fördel för en arbetstagar då den erbjuder förmåner som skapar trygghet och stöd samtidigt som det även underlättar för arbetsgivaren då denne får fredsplikt och stabilitet i sitt arbete.

Ett kollektivavtal är som en paketlösning som du får i din anställning och som ser till att de flesta förmåner i din anställning blir reglerade. I kollektivavtalet finns anställningsvillkoren som gäller för de anställda på arbetsplatsen. En del av villkoren i kollektivavtal kompletterar det som finns i lagstiftningen som till exempel formerna för uppsägning, semester, sjukdom, ledighet och uppsägning. Medan andra villkor regleras enbart i kollektivavtal. Att

exempelvis ens lön ses över varje år, att man får övertidsersättning och ob-tillägg samt att man har olika typer av försäkringar som arbetsskadeförsäkring och tjänstepension i sin anställning är inte något som regleras i lag och som man har för givet när man går in i en anställning. Dessa förmåner och fler regleras i kollektivavtal.

Alla optiker anställda i landstingen, exempelvis syncentraloptikerna, omfattas av "landstingsavtalet" där SRAT har avtal med varje landsting. På den privata sektorn har SRAT avtal för optiker vid en rad företag. Det största företaget är Synsam Drifts AB.

På företag där SRAT inte har kollektivavtal för optiker och där ni önskar att så skall vara fallet krävs att SRAT sluter avtal för er. Vid företag anslutna till arbetsgivarorganisationen Svensk Handel går det till så att vi begär att avtalet skall kopplas in genom att skicka en framställan om detta till Svensk Handel. Företaget har då en skyldighet att gå med på detta så länge de är medlemmar i Svensk Handel. Det har vi

gjort en central överenskommelse om med Svensk Handel.

Det går även att teckna ett så kallat hängavtal om arbetsgivaren inte är med i Svensk Handel och av olika anledningar inte vill gå med, det tecknas direkt mellan arbetsgivaren och SRAT. Om inte arbetsgivaren är med i Svensk Handel och inte vill teckna ett hängavtal rekommenderar jag er om ni ska gå in i en ny anställning att ta kontakt med SRAT för att diskutera vilka anställningsvillkor som är av vikt vid en överenskommelse om ett anställningskontrakt.

Vet ni inte om er arbetsgivare är med i Svensk Handel kan ni vända er till SRAT med företagets organisationsnummer så tar vi reda på det. Är er arbetsgivare med i Svensk Handel och ni vill koppla in avtalet fyll i talongen nedan och skicka in till oss.

*Anders Berndt,
bitr förbundsdirektör*

Vill du omfattas av kollektivavtalet för optiker – gör så här!

Vid fler och fler företag gäller nu SRATs avtal för optiker. Avtalet är ett tjänstemannaavtal och motpart är Svensk Handel. Tidigare gällde avtalet enbart för kontaktlinsoptiker men avtalet ska komma att gälla alla optiker. Gällande löneavtal är byggt på individuella förhandlingar med lönerrevisioner varje år. Med avtalet följer bland annat tjänstepension. Kollektivavtalet finns på SRATs hemsida www.srat.se

Du som är optiker och är anställd vid ett företag som är anslutet till Svensk Handel behöver bara fylla i nedanstående talong för att avtalet så småningom skall gälla. Glöm inte att ange organisationsnummer. Arbetar du vid ett företag som inte är anslutna till Svensk Handel påkallar vi förhandlingar och begär kollektivavtal om du så önskar. Förhandlingarna sker i samråd med dig.

Du som är leg optiker och tidigare omfattas av Handels avtal, meddela detta så vi kan säkerställa att ändringarna blir rätt.

Skicka talongen till:

SRAT, Mia Axelsson, Box 1419, 111 84 Stockholm. Du kan också skicka uppgifterna till mia.axelsson@srat.se

Jag önskar att kollektivavtalet för optiker skall gälla för mig.

Personnummer	Jag är: ☐ leg kontaktlinsoptiker ☐ leg optiker
Namn	Organisationsnummer
Adress	Företagets namn
Postadress	Adress, postnummer och ort
Telefon dagtid	Kontaktperson
E-post	Telefon